

каква ще бъде тая работа, и *илемъ* не е като за мене, защото не можъз за във една нощ отъ тука да стигна на Дунава и да премина оттатъкъ въ Влашко; само туй можъз да ти кажа: добръ да се пазиш!“ Азъ му благодарихъ за неговата откровенность, като му подхвърлихъ, че и той още по-добръ да се пази отъ мене и отъ такива още много като мене. Единъ день позагатнахъ на учителя Границски, че желая да му говоря за една тайна, ето пъкъ той какво ми каза: „Аманъ, братко, щомъ е тайна, моля та, не ми я казвай, защото, както знаешъ, азъ обичамъ да попийнувамъ, та туку виждъ и твоята тайна отиде, и на главата си нѣкоя беля да навлека“. Азъ и нему благодарихъ за откровенностьта му.

Азъ почнахъ да се позамислювамъ. Що за чортъ; тѣзи учители, добри учители, много откровени; но каква полза отъ тѣхната откровенность и доброта. Припомнихъ си тогива думитъ на членоветъ отъ румънския комитетъ: че за *такава работа тръбватъ хора дълготелни и патриоти* (*omnipotenti de acsiune și patrioți*), и безъ да му мисля много понататъкъ обърнахъ се къмъ единъ старъ бащинъ ми и мой приятель, дѣдо Х. Тодоръ отъ Лѣсковецъ. Той старецъ, ако и малограмотъ, но изусть много добръ знайше съврѣменната история, внимателно слѣдеше за свѣтската политика, обичаше да се разговаря съ младите българчета, съ онѣзи особено, които идяха отъ странство, а предъ тѣхъ той откриваше всичкитъ си мечти за освобождението ни, което той вѣрваше, като символъ вѣри, че скоро единъ пѫть и ще да дойде отъ . . . . дядо Ивана. Тоя човѣкъ ме укуражи въ трудната ми мисия. Безъ колебание се съгласи и стана I-й членъ на Търновския Таенъ Комитетъ, като положи клѣтвата, произнесена отъ мене върху кръстосанитъ ми револверъ и кама¹⁾). Слѣдъ него постѣдоваха: Стефанъ Карагьозъ, Х. Досю Илиевъ, учителитъ: Т. Шишковъ и Илия Шиваровъ, Димитър Карагьозъ, Даскаль Кѫнчо Кесариевъ; а слѣдъ заминуванието ми, числото на прозелитите растеше вече. Азъ приѣрзахъ да замина и оставилъ организацията на комитета на помяннатитъ, а какво сѫ извѣршили по-нататакъ, не знамъ.

До като се бавяхъ въ Търново, азъ получихъ по единъ кираджия отъ члена на комитета отъ Букурещъ, Ив. Адженовъ, едно шифровано писмо. Извѣстяваше ми, че нѣкой противникъ на комитетското дѣло се заканилъ да ме издаде на Турското правительство. Взехъ си мѣркитъ и побѣрзахъ да напусна Търново. Трѣба

¹⁾ Х. Тодоръ, единъ отъ *стари пѣ чорбаджии* на Лѣсковецъ, близко голямо село до гр. Търново, бѣше едно живо опровержение на много пристрастното зло мнѣніе въ нашите буйни младежи за чорбаджийското съсловие у насъ, което бѣхъ турили синонимъ на предателството. Помянатия Х. Тодоръ бѣше единъ отъ съзаклятиниците²⁾, които приготвиха въстаническото движение на Дядо-Никола въ 1856 г., което се зачна въ Търново и веднага издъжна въ балкана при Габрово, за това носи названието: *Габровското лухарилѣ*, за което намѣрявамъ да напиша споменитъ си. Заподозрѣнъ тогива отъ правителството въ съучастничество на това движение той напусна селото Лѣсковецъ и се престѣли въ Търново. Но ето го виждаме пакъ първи съзаклятиникъ на тайнния комитетъ отъ 1866. Той умръ преди да види отечеството си освободено отъ дядо Ивана. (белѣжка П. Кисимова).